

A88/09 CO:2074551

F	ACD 880316 019
	datum 16 MAART 1988
	CO
F	b. — d. —

25 februari 1988

INTERNATIONAAL VREDESFORUM IN OOST-BERLIJN

Van 20 tot 22 juni aanstaande zal in Oost Berlijn een Internationale Bijeenkomst voor Kernwapenvrije Zones plaatsvinden. Welk gewicht de DDR aan deze bijeenkomst wenst te geven blijkt uit het politieke kaliber van de bij de organisatie betrokkenen. De oostduitse partijleider Erich HONECKER is initiatiefnemer van de bijeenkomst en beschermheer van het nationale voorbereidingscomite dat tijdens de constituerende vergadering op 18 februari jl. richtlijnen ontving van zijn kersverse secretaris, Hermann AXEN, veteraan van het Poliburo en secretaris van het Centraal Comite van de SED alsmede voorzitter van de Commissie Buitenland van de Volkskammer.

Uit de zeer uitvoerige berichtgeving in het partijdagblad Neues Deutschland valt te destilleren dat de Oost Duitsers de bijeenkomst willen modelleren volgens de open en informele formule van het "Internationaal Forum voor een Atoomvrije Wereld, voor het Overleven van de Mensheid" dat in februari 1987 plaatsvond in Moskou en waaraan werd deelgenomen door een groot aantal invloedrijke personen uit de gehele wereld. Door de bijzondere opzet en de brede deelname kreeg dat evenement, anders dan vorige 'wereldvredecongressen' ruime aandacht in de internationale pers. Door dit succes werd het Internationale Forum verheven tot model voor toekomstige, vanuit Oost Europa en de Sovjetunie geïnitieerde, internationale (vredes) congressen.*

Het internationale forum waartoe de oostduitse partijleider nu heeft opgeroepen vertoont wat opzet betreft grote overeenkomst met het Moskouse Forum. Men mikt op een bonte verzameling deelnemers uit alle schakeringen van het openbare leven in alle hoeken van de wereld. Hermann AXEN nodigde in zijn rede de Verenigde Naties en haar gespecialiseerde organisaties uit alsmede "regeringen en parlementen, politieke partijen, nationale en internationale vredesbewegingen, vakbonden, vrouwen- en jongerenorganisaties, steden en gemeenten, wetenschappers en kunstenaars, vertegenwoordigers van verschillende geloofsrichtingen, vertegenwoordigers van de economische sector en verder iedereen die geïnteresseerd is in de instelling van Kernwapenvrije Zones". Met andere woorden: "regeringen en maatschappelijke krachten in Europa (...) in Zuid Amerika, in het gebied van de Stille en Indische Oceaan, in Afrika en Zuid Oost Azie."

*zie FOCUSA87/13 dd 31 maart 1987

Met het oog op dit brede deelnamespectrum is het oostduitse voorbereidingscomite al even kleurrijk samengesteld. Volgens Guenther DREFAHL, voorzitter van de DDR Friedensrat, behoren tot het comite 'ministers, burgemeesters, vertegenwoordigers van alle fracties in de Volkskammer, vakbonden, jongeren- en vrouwenorganisaties, oostduitse vertegenwoordigers van organisaties als het IPPNW en de Christelijke Vredesconferentie, de presidenten van de Academies van Wetenschappen en Kunsten', kortom "vertegenwoordigers uit alle sectoren van onze maatschappij".

Het nu aangekondigde Forum in Oost Berlijn wijkt van het Moskouse voorbeeld af waar het zich slechts beperkt tot het thema kernwapenvrije zones. Hoewel minder prominent dan bijvoorbeeld de strijd tegen SDI en de middellange afstandsraketten heeft dit thema wel al gedurende vele jaren een constante notering op de Oost Europese en Sovjet propaganda top-tien. Dat juist nu gekozen is voor een grote internationale bijeenkomst over dit onderwerp heeft zeker te maken met het gunstige politieke klimaat*, de hoopgevende resultaten van het Moskouse Forum dat bij velen nog vers in de herinnering ligt en met de actuele ontwikkelingen rond Kernwapenvrije Zones.

Wat dat laatste betreft wijst Neues Deutschland nog maar weer eens naar het gemeenschappelijke document van de Finse Sociaal Democratische Partij, de Hongaarse communistische partij en de Italiaanse Socialistische Partij dat op 21 januari jl. gelijktijdig in Helsinki, Boedapest en Rome aan de pers werd overhandigd. In dat stuk roepen de drie partijen op tot samenwerking tussen alle kernwapenvrije landen van Europa. Een ander teken van vooruitgang op dit terrein is het Verdrag van Rarotonga in 1986 over een Kernwapenvrije Zone in de Stille Oceaan. Volgens AXEN zijn de omstandigheden er momenteel naar een netwerk van kernwapenvrije zones tot stand te brengen dat zich over de gehele wereld uitstrekt en de kernmogendheden zal stimuleren het ontwapeningsproces met voortvarendheid verder te dragen.

Het succes van het Moskouse Forum was voor een niet onbelangrijk deel gebaseerd op de indruk die partijleider GORBACHOV maakte op de aanwezigen, zowel met zijn redevoering over het 'nieuwe denken' als door zijn optreden tijdens informele momenten. Of de Oost Duitsers, die nu eenmaal niet om hun flexibilititeit bekend staan, ook op deze terreinen de Sovjets met succes kunnen imiteren moet nog afgewacht worden. Met het voortijdige vertrek uit de DDR van raketten voor de korte afstand, waarmee thans een begin is gemaakt, wil Oost Berlijn in ieder geval de eigen goede intenties op ontwapeningsgebied nog eens onderstrepen, en daarmee politieke kringen in het westen overhalen tot deelname aan het KVZ forum.

De eerste enthousiaste reacties op HONECKER's uitnodiging zijn inmiddels genoteerd: de Tsjechoslowaakse plaatsvervangend minister van buitenlandse zaken Stefan MURIN verklaarde dat zijn land, waaruit inmiddels ook Russische raketten zijn teruggetrokken, het initiatief nadrukkelijk ondersteunt. Verder hebben twee internationale communistische organisaties hun volledige steun toegezegd: het betreft de Trade Union International for Public and Allied Employees (een met het Wereldvakverbond gelieerde vakorganisatie) en de Women's International Democratic Federation. Beide organisaties zetelen in Oost Berlijn. Aan westerse zijde heeft nu reeds de Deense Sociaal Democratische Partij, bij monde van Lasse BUDTZ, een zware delegatie toegezegd met ondermeer de voormalige premier van Denemarken, Anker JOERGENSEN.

*het Forum valt bijna samen met de vierde topontmoeting tussen de Amerikaanse president REAGAN en partijleider GORBACHOV in Moskou die aan het eind van dit voorjaar moet plaatsvinden en waarop o.m. over vermindering van strategische bewapening gesproken zal worden